

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget Socialudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 11. februar 2025
Kontor: Proces- og
Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Sofia Ravnsborg
Sagsnr.: 2025-00638
Dok.: 3581803

Besvarelse af spørgsmål nr. 336 (Alm. del) fra Folketingets Socialudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 336 (Alm. del), som Folketingets Socialudvalg har stillet til justitsministeren den 14. januar 2025. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Troels Sten Nielsen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 336 (Alm. del) fra Folketingets Socialudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan borgerne skal kunne få domstolsprøvet en regions manglende nære pårørendes samtykkeerklæringer til medicinsk behandling, indhentet af regionen hos borgerens værge eller nære pårørende, i forløbet forud for en administrativ frihedsberøvelse iværksat af politiet, når Institut for Menneskerettigheder skriver i 2024 i parallelrapporten til FN, at "...Imidlertid mangler Psykiatrisk Patientklagenævn effektive midler til at reagere på ulovlig tvang, da nævnet kun kan udtale kritik af den pågældende afdeling, altså på hospitalet og ikke har juridisk resort, forud og under frihedsberøvelsen af borgeren” – og Institut for Menneskerettigheder oplyser i parallelrapporten, at danske domstole er systematisk tilbageholdende med at inddrage Handicapkonventionen i deres afgørelser?”

Svar:

Det er i retsplejelovens § 469, stk. 1, bestemt, at hvis den, der er administrativt berøvet sin frihed, eller den, som handler på hans vegne, begærer frihedsberøvelsens lovlighed prøvet af retten, skal den myndighed, der har besluttet frihedsberøvelsen eller nægtet at ophæve den, forelægge sagen for byretten.

Begæringen om sagens indbringelse for retten hindrer dog ikke frihedsberøvelsens iværksættelse eller opretholdelse, medmindre retten bestemmer det, jf. retsplejelovens § 469, stk. 3.

Det fremgår af retsplejelovens § 471, stk. 1, at retten drager omsorg for sagens oplysning og selv træffer bestemmelse om afhøring af parter og vidner samt om tilvejebringelse af udtalelser fra sagkyndige og af andre bevismidler.

Efter at parterne har haft lejlighed til at udtale sig, og bevisførelsen er afsluttet, afgør retten ved dom, om frihedsberøvelsen som lovlig bør stå ved magt, eller om den vil være at ophæve, jf. retsplejelovens § 472.

Krav om erstatning af det offentlige for ulovlig frihedsberøvelse skal efter begæring pådømmes under sagen om frihedsberøvelsens lovlighed. Retten kan dog udskyde erstatningsspørgsmålet til behandling efter afgørelsen om frihedsberøvelsens lovlighed, jf. retsplejelovens § 469, stk. 6.

Domstolene kan i øvrigt prøve lovligheden af andre myndighedshandlinger end administrativt bestemt frihedsberøvelse, herunder ved en civil sag mod den relevante myndighed efter retsplejelovens almindelige regler herom.

Justitsministeriet henviser for så vidt angår danske domstoles anvendelse af Handicapkonventionen til Justitsministeriets samtidige besvarelse af spørgsmål nr. 337 (Alm. del) fra Folketingets Socialudvalg.